

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος δωδέκατος Συνδρομὴ ἑτήσια : Ἐν Ἀθήναις, φρ. 10, ἐν τῇ ἰατρικῇ φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20.— Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ 1 ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους καὶ εἶνε ἑτήσιαι.— Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6 4 Ὀκτωβρίου 1881

Ἐπὶ τὸν τίτλον «Souvenirs de la vie intime de Henri Heine» ἐξεδόθη πρό τινων μνηῶν ἐν Πηρισίοις ὑπὸ τῆς προηγουμένης De la Rocca, ἀνεψιάς ἐξ ἀδελφῆς τοῦ Ἄϊνε, βιβλίον περιέχον πολλὰς ἀνεκδότους τέως βιογραφικὰς σημειώσεις περὶ τοῦ διαστήρου ποιητοῦ. Ἐκ τοῦ βιβλίου τούτου ἐσταχυολογήσαμεν τὸ ἐπόμενον ἄρθρον, ὅπερ, πιστεύομεν, εὐχάριστος ἔσται ἀναγνωσθῆ ὑπὸ τῶν συνδρομητῶν τῆς «Ἑστίας» διὰ τὰς ἐν αὐτῇ περιέργους πληροφορίας περὶ τοῦ βίου τοῦ εὐφροεστάτου καὶ χαριεστάτου ποιητοῦ.

Σ. τ. Δ.

Ἀναμνήσεις

ΤΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΒΙΟΥ ΤΟΥ ἌΙΝΕ

Ἡ 13 Δεκεμβρίου τοῦ 1799 ὑπῆρξεν ἡ ἡμέρα τῆς γεννήσεως τοῦ Ἄϊνε, καίτοι αὐτὸς ἰσχυρίζετο ὅτι ἐγεννήθη τὴν νύκτα τῆς πρώτης Ἰανουαρίου 1800, τοῦτο δὲ ὅπως δύναται νὰ λέγῃ ὅτι ἦτον ὁ πρῶτος ἄνθρωπος τοῦ αἰῶνος.

Ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ κατήγετο ἐξ Ἀνοβέρου.

Κατὰ τὴν ὑπὸ τῶν Γάλλων κατοχὴν τῆς Δουσελδόρφης, ὁ πατὴρ τοῦ ποιητοῦ Σαμφὼν Ἄϊνε ἐγένετο τροφодότης τοῦ στρατοῦ, τούτου δ' ἔπειτα ἔφερε τὴν βαθμὴν ἀξιωματικοῦ.

Ὁ Σαμφὼν Ἄϊνε μεταβὰς εἰς τὴν πόλιν ταύτην ἐξενίσθη ὑπὸ τῆς οἰκογενείας φῶν Γκέλδερν, γνωστοτάτης εἰς τὰς παραρρηνίους ἐπαρχίας.

Ὁ ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας, ὁ γηραιὸς ἰατρός φῶν Γκέλδερν, εἶχε δύο υἱοὺς καὶ τρεῖς θυγατέρας ὧν ἡ νεωτάτη Ἐλισάβετ γεννηθεῖσα τῇ 2 Νοεμβρίου 1771 καὶ ἀποθανοῦσα τῇ 3 Σεπτεμβρίου 1859, ἐγένετο σύζυγος τοῦ Σαμφὼν Ἄϊνε. Μετὰ ἔντονον τοῦ πατρὸς τῆς ἀρνησιν, μόλις κατώρθωσε νὰ τύχῃ τῆς συγκαταθέσεως αὐτοῦ.

Ὁ γηραιὸς ἰατρός φῶν Γκέλδερν ἦτον ἀνὴρ αὐστηρὸς τὸν χαρακτήρα, σοβαρὸς, ὀλίγη ὀμιλῶν, πολὺ σκεπτόμενος, ἀφιερῶν δ' εἰς τὴν μελέτην πάσας τὰς ὥρας τῆς ἀργίας αὐτοῦ. Αἱ περὶ ἀνατροπῆς ἰδέαι του ἦσαν παραδοξόταται. Ἐθεώρει τὴν μουσικὴν καὶ τὴν ζωγραφικὴν ὡς ἀνωφελεῖ πολυτέλειαν καὶ ἀπηγόρευεν εἰς τὰς θυγατέρας του τὴν σπουδὴν αὐτῶν. Ἡ Ἐλισάβετ λατρύουσα τὴν μουσικὴν, μὴ δυναμένη δὲ ν' ἀποκτήσῃ κλειδοκύμβαλον, ἐπρομηθεύθη πλαγιάλυον. Εἶχεν αὐτὸν κεκρυμμένον ἐν τῷ βάλθει ἔρμαριον, οὗτινος οὐδέποτε ἀπέλειπε τὴν κλειδα. Κατὰ τὰς ἀπουσίας τοῦ πατρὸς τῆς ἡ νεῆνις ἐδιδάσκετο, καὶ τοσοῦτον ἐπωφελέθη τῆς γενομένης αὐτῇ διδασκαλίαις, ὥστε μετ' οὐ πολὺ ἐπαίξεν ὡς ἀληθῆς καλλιτέχνις.

Ὁ Σαμφὼν Ἄϊνε ταχέως κατεγοητεύθη ἐκ τῆς χάριτος τοῦ θεληκτικοῦ τούτου πλάσματος, τοῦ πλήρους πνεύματος καὶ καρδίας. Ἐξητήσατο αὐτὴν εἰς γάμον. Ἄλλ' ὁ γέρονς τότε μόνον εἰσήκουσε τοῦ νεανίου τὴν αἴτησιν, ὅτε ῥητῶς ὑπεσχέθη αὐτῷ νὰ μὴ ἀπέλθῃ τῆς Δουσελδόρφης.

Ὁ γάμος ἐτελέσθη τῇ 6 Ἰανουαρίου 1798.

Τέσσαρα τέκνα ὑπῆρξαν ὁ καρπὸς τοῦ εὐδαίμονος τούτου συνοικεσίου. Ἡ Ἐλισάβετ ἔθρεψε πάντα διὰ τοῦ μητρικοῦ αὐτῆς γάλακτος καὶ ἐπεμελήθη τῆς διαπαιδαγωγήσεως αὐτῶν.

Ὁ Ἐρρίκος, ὁ μέλλων νὰ καταστῇ τὸ καύχημα καὶ τὸ ἀγλαΐσμα τῆς οἰκογενείας, ὑπῆρξεν ὁ πρωτότοκος.

Οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ συγγενεῖς, πρὸς ἀνάμνησιν φίλου τῶν τινος ἐν Λονδίῳ διικυμένοντος, ἐλάλουν αὐτὸν οἰκείως Χάρρη.

Μιᾶ τῶν ἡμερῶν, ἐν ᾗ οἱ παῖδες εἶχον ἐξέλθει εἰς περιπάτον μετὰ τοῦ πατρὸς τῶν παρετήρησαν ὅτι οἱ ἀγυιόπαιδες παρηκολούθουν χλευάζοντες αὐτούς.

— Μένε πλησίον μου, Χάρρη, εἶπεν ὑψιφώνως ὁ πατὴρ του. Ἄλλὰ παραχρῆμα τρομερὸς καγχαστὴς ἠκούσθη καὶ οἱ ἀγυιόπαιδες ἤρξαντο κραυγάζοντες.

— Χάρρη! ἄκουσε; . . . Χάρρη;

Ὁ Σαμφὼν Ἄϊνε ἔστη καὶ ἀποταθείς εἰς ἕνα ἐξ αὐτῶν ἠρώτησε ποῖον ἦτο τὸ διεγείρον τὴν εὐθυμίαν τῶν αἰτίων.

— Ὁ Χάρρης σας, κύριε! Γιατί ὀνομάζετε γαῖδαρο ἕνα παιδί τόσο καλοφρομένο; ἀπεκρίνατο ὁ ἀγυιόπαις τῆς Δουσελδόρφης.

Χάρρης, πράγματι, ἐν τῇ πόλει ταύτῃ εἶνε τὸ παρωνύμιον τοῦ ὑπομονητικωτάτου τῶν τετραπόδων.

Ἀπὸ τοῦ ἐπισηοδίου τούτου ὁ μικρὸς Ἄϊνε οὐδέποτε πλέν ἐκλήθη Χάρρης, ἀλλ' Ἐρρίκος. Ἐν τούτοις τὸ ἀρχαῖον ὄνομα ἀνεραίνετο ἐνίοτε ἐν τῷ στενῷ οἰκογενειακῷ κύκλῳ καὶ πρὸς τὴν ἀδελφὴν του γράφων ἐποιεῖτο συνήθως χρῆσιν τοῦ ὀνόματος τούτου.

Μετὰ τὸν Ἐρρίκον, ἐγεννήθη ἐν Δουσελδόρφῃ, τῷ 1803 ἡ ἀδελφὴ του Καρόλττα, γυνὴ εὐγενῆ ἔχουσα τὴν καρδίαν καὶ μεγίστην νοημοσύνην, ζῶσα ἔτι ἐν Ἀμβούργῳ.

Τῷ 1822 ὑπανδρεύθη τὸν Μοριτζ φῶν Ἐμβ-

τέστησαν κατά τῆς κλήσεώς του· ἠναγκάσθησαν νὰ ὑποκύψωσι τέλος καὶ ὑποταχθῶσιν εἰς τὴν μεγαλοφυΐαν του.

[Ἐπείτα τὸ τέλος.]

A. H. K.

Η ΠΟΛΙΣ ΤΩΝ ΜΟΡΜΟΝΩΝ

[Ἐκ τοῦ ἡμερολογίου περιηγητοῦ].

Ἐπὶ τῆς ἐκτεταμένης πεδιάδος τῆς κειμένης μεταξύ τῶν Βραχωδῶν ὄρεων καὶ τῆς Σιέρρας Νεβάδας ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις, πρὸς βορρᾶν τῆς λίμνης Utah, κεῖται ἡ πόλις τῶν Μορμόνων, ἡ πόλις τῆς Ἀλυρᾶς Λίμνης (Salt Lake City ἢ Deseret), ἡ πρωτεύουσα τῶν εὐσεβῶν, οἵτινες ἀνυπομόνας περιμένουσι τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως, ἐν δὲ τῷ μεταξύ τούτῳ ὡς γνήσιοι ἄγχοι καὶ ἐξαιρετοὶ ἔμποροι ἀσχολοῦνται εὐδοκιμώτατα εἰς τὰ γήινα ἔργα.

Ὁ ὑποθέτων ὅτι ἡ πόλις τῆς Ἀλυρᾶς Λίμνης, ἐν ἣ ὑπάρχουσιν αἱ πολλαὶ γυναῖκες, εἶνε πόλις διασκεδάσεων κυρίως καὶ ἡδονῶν, πλανᾶται μεγάλως· ἡ κοινωνία αὐτῆς παριστᾷ μάλλον τὴν ἀποθέωσιν τῆς σχολαστικότητος. Τοῦτο ὅμως πρέπει νὰ ἐννοηθῆ κατὰ τινα ἰδιάζοντα τρόπον· ἡ πόλις εἶνε ὠραία, ἀλλὰ τὸ αὐστηρὸν, τὸ μονότονον, τὸ νηφάλιον τοῦ ἐπικρατοῦντος μορμονικοῦ στοιχείου ἀποτυποῖ ἐπὶ τοῦ συνόλου αὐτῆς ἴδιον τινα χαρακτῆρα ἀνίας καὶ πλήξεως. Κυψέλη μελισσῶν εἶνε τὸ ἔμβλημα τῶν Μορμόνων· διὰ τοῦτου ὅμως δὲν θέλουσι νὰ παραστήσωσι τὴν εὐθυμον καὶ θορυβώδη ἐν ἔαρι ζωὴν τῶν φιλοπόνων ζωύφιων, ἀλλὰ μόνον τὴν σύντονον αὐτῶν ἐπιμέλειαν καὶ φιλοπονίαν. Ἀλλὰ καὶ τοικύτην οὖσαν οὐδεὶς τῶν περιηγητῶν δύναται νὰ ἀντιπαρέλθῃ τὴν πόλιν τῶν ἐκλεκτῶν.

Ἡ πόλις αὕτη εἶνε ἡ Δαμασκὸς τοῦ νέου κόσμου. Κειμένη ἐν μέσῳ γονίμου καὶ πολυρῦτου κοιλάδος, περιβάλλεται ὑπὸ ὑψηλῶν ὄρεων. Ὡς πᾶσαι αἱ πόλεις τῆς Ἀμερικῆς ἔχει ὁδοὺς κανονικὰς καὶ εὐθείας, καθέτως διατεταμένους πρὸς ἀλλήλας, τοῦτο μόνον ἐχούσας τὸ ἰδιάζον, ὅτι εἰσὶν ἐκτάκτως εὐρεῖαι, διαρρέζόμεναι σχεδὸν πᾶσαι ὑπὸ βυακίου καὶ σιαιζόμεναι ὑπὸ ὠραίων δεινροστοιχιῶν.

Τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα καὶ αἱ ἀποθηκαὶ εἰσὶ συγκεντρωμένα πάντα εἰς τὰς δύο κυριώτερας ὁδοὺς τῆς πόλεως, παρὰ δὲ τὰς λοιπὰς βλέπει τις μόνον χαριέστας μονορόφους καὶ ὑπὸ κήπων περιβαλλόμενας οἰκίας. Ἰσχυρὰ ἰσραηλινὴ Κυβέρνησις διέπει τὰ τῆς πόλεως, ἀριθμούσης νῦν 25,000 κατοίκων καὶ διακρουμένης εἰς 4 τμήματα, ὧν ἕκαστον περιλαμβάνει ἐννέα συνοικίας. Ἐκάστου δὲ τμήματος πρόσταται ἐπίσκοπος ἔχων ὡς βοηθοὺς δύο διδασκάλους. Εἰς τὴν τριανδρίαν ταύτην εἶνε διαπεπιστευμένη ἡ διαχείρισις τῶν πραγμάτων ἀπάντων τῶν κατοίκων τοῦ τμήματος, δύναται δ' αὕτη ν' ἀναμιγνύεται καὶ εἰς αὐτὰ τὰ οἰκογενειακά. Ἐξομαλύνει τὰς ἀνα-

φυόμενας διαφορὰς καὶ δικάζει ἀνεκκλήτως, ὅπως παρέχῃ ὅσον ἐνεστὶν ὀλιγωτέρας ἀφορμὰς εἰς τὴν βέβηλον, τουτέστι τὴν πολιτικὴν δικαιοσύνην, νὰ ἐπεμβῆ εἰς τὰς ὑποθέσεις τῆς Κοινοτητος. Τὰ δικαστήρια ταῦτα ἔχουσι μέγιστον συμφέρον νὰ ἀποφεύγωσιν οἱ Μορμόνοι· τοῦτο δὲ διότι θη εὐμὸς τῆς πολυγαμίας, ὃν αὐτοὶ ἀσπάζονται, οὐδαμῶς ἀναγνωρίζεται ὑπὸ τῶν δικαστηρίων τῆς Ὀμοσπονδίας, ἅτινα ἐπιμόμως πάντοτε ἠρνήθησαν νὰ ἀναγνωρίσωσι τὸ κύρος αὐτοῦ. Φανατικὴ μιταλλοδοξία ἐπικρατεῖ παρὰ τοῖς Μορμόνοις, ἐννοεῖται δὲ ὅτι τὴν ἐχθρότητα ταύτην ἀναποδίδουσιν αὐτοῖς καὶ οἱ παρ' αὐτοῖς οἰκοῦντες ἀλλόθρησκοι, καὶ διὰ τοῦτο μέχρι καὶ σήμερον ὁ χαρακτῆρ τῶν Μορμόνων ἐν τῇ ἱστορίᾳ οὐδαμῶς ὠρίσθη ἔτι πρεπόντως καὶ ἀμερολήπτως, ἀλλ' ὑπάρχει ὅλος συγκεχυμένη περὶ αὐτῶν ἰδέα, διὰ τὰς ὅλας ἀντιθέτους κρίσεις, ἃς ἀκούομεν περὶ αὐτῶν ἐκ τῶν διμαχομένων μερῶν. Πράγματι δὲ, ἐνῶ οἱ πιστοὶ ἐπιμόμως ἰσχυρίζονται ὅτι αὐτοὶ εἰσὶν οἱ ἀδίκως καταπιεζόμενοι, παραγνωριζόμενοι καὶ συκοφαντούμενοι, οἱ ἀλλόθρησκοι χαρακτηρίζουσιν αὐτοὺς καὶ τὸν παρ' αὐτοῖς ὑπάρχοντα μυστικισμόν ὡς τι ἀποτροπαϊότατον. Μολονότι ἡ πόλις Salt Lake εἶνε πόλις νεόκτιστος ἄνευ ἀρχαίων κτιρίων, ὑπογείων κρυπτῶν καὶ μοναστηρίων, ἐν τούτοις δὲν ἠλλείπουσι καὶ ἐνταῦθα αἱ διηγήσεις περὶ φοβερῶν μυστηρίων καὶ ἄλλων ἀποκρύφων κακουργημάτων. Οὕτω λέγεται ὅτι κατὰ τὴν οἰκοδομὴν οἰκιῶν τινῶν εὐρέθησαν ὁστ' ἀπὸ πολλοῦ ἐκλειψασῶν οἰκογενειῶν, αἵτινες ὑποτίθεται ὅτι ἐξωντῶθησαν ὑπὸ τῶν εὐσεβῶν· καὶ τινὰς αὐτῶν οἱ ἐχθροὶ τῶν ὑποπτεύουσιν ὅτι ἐνίους λίαν σκληροτραχήλους ἀλλοθρήσκους ἐπεμφαν παρὰ τὴν θέλησίν των προῶρας εἰς τὴν αἰωνίαν ἀνάπαυσιν. Ἐνα δὲ τοιοῦτον ἄγαν ζηλωτὴν κατηγορήσαν ποτὲ ὡς ἐφαρμόσαντα τὴν μέθοδον ταύτην εἰς πλείονας τῶν πενήτην ἀνθρώπων ἐκ φανατισμοῦ. Καὶ ἡ γνωστὴ οὐ μακρὰν τῆς Salt Lake κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους γενομένη σφαγὴ, καθ' ἣν ἰσχυρὰ συνοδεία ἑκατῶν ἐξήκοντα μεταναστῶν ἐξωντῶθη ὑπὸ ἰθαγενῶν Ἰνδῶν, θεωρεῖται ὡς ἀρκούσα ἀπόδειξις τῆς ἐνοχῆς τῶν Μορμόνων καὶ εἰς τὰ λοιπὰ ἐγγλήματα· διότι οὗτοι ἐθεωρήθησαν τότε ὡς οἱ κύριοι ὑποκινηταὶ τοῦ κακουργήματος ἐκείνου. Ἐνα δὲ μάλιστα τῶν ἐπισκόπων αὐτῶν ἐθεώρησεν ἡ Κυβέρνησις ὡς προσωπικῶς υπεύθυνον, κατηγορήσεν αὐτὸν καὶ διέταξε νὰ τουφεκιθῆ, πρὸς οὐδὲν θεωρήσασα τὴν ἐξρότητα τοῦ προσώπου του. Σήμερον ἔτι θεωρεῖται ἐπικίνδυνον διὰ πάντα ἀλλόθρησκον τὸ νὰ διαικνῆ μεμονωμένος ἐν τῷ μορμονικῷ ἐδάφει, τουτέστιν εἰς τοὺς ἀγρούς. Βεβαίως δημοσίᾳ εἰς οὐδένα ἀπαγορεύεται νὰ ἔμπορεύεται ἢ καὶ νὰ ἐγκαθίσταται αὐτόθι· ἀλλ' οἱ ἐχθρικῶς πάντοτε πρὸς αὐτὸν διακείμενοι γείτοτες κλέπτουσιν ἢ δὴλητηριάζουσι τὰ κτήνη αὐ-